

WŁ. STUDNICKI

Z A R Y S
PAŃSTW BAŁTYCKICH

Kolekcja
Emila Kornasia

NAKŁADEM TOWARZYSTWA WYDAWNICZEGO „IGNIS”
(E. WENDE i S-ka) [SPÓŁKA AKCYJNA. WARSZAWA

SPIS RZECZY

CZĘŚĆ I. FINLANDJA

Rozdział I. Zarys ogólny Kraju. Od 1—26

Położenie geograficzne Finlandji. Klimat Finlandji. Obszar Finlandji. Zaludnienie. Zależność gęstości zaludnienia od procentu gruntów ornych. Wzrost ludności Finlandji. Wzrost ludności miejskiej. Pierwiastek szwedzki jako podstawa kultury Finlandji. Powstanie narodowości fińskiej. Ruch finomański szóstego dziesięciolecia XIX w. Ruch skandynawski siódmego dziesięciolecia XIX w. Sejmy finlandzkie od 1863 r. Powstanie Polski wpłynęło na zwołanie pierwszego sejmiku finlandzkiego. Powszechne prawo głosowania od 1906 r. Skład partyjny sejmiku finlandzkiego. Szkolnictwo Finlandji. Koleje i kanały.

Rozdział II. Konstytucja finlandzka. Od 26—28.

Finlandja stała się republiką wskutek przegranej państw centralnych. Władza prezydenta jest wzorowana na konstytucji francuskiej. Konstytucja finlandzka jest jednoizbową.

Rozdział III. Rolnictwo Finlandji. Od 28—39

Krótkość okresu wegetacyjnego. Grunta orne, łąki naturalne, lasy i nieużytki. Finlandzkie Towarzystwo Ekonomiczne i jego działalność dla podniesienia produkcji rolnej. Produkcja rolna Finlandji przedwojennej i powojennej. Reforma agrarna Finlandji.

Rozdział IV. Lasy Finlandji. Od 39—43

Obszar lasów w porównaniu z innymi państwami. Znaczenie gospodarcze lasów w Finlandji.

Rozdział V. Przemysł Finlandji. Od 43—53

Konstrukcja zawodowa Finlandji. Główne gałęzie przemysłu Finlandji są oparte na surowcu krajowym: lasach, kamieniach i lnieniu. W handlu produktami przemysłowymi Finlandja jest krajem biernym. Siły wodne jako siły motorowe Finlandji. Przemysł Finlandji rozwinął się przy odrębności celnej tego państwa i nie jest w znacznej zależności od Rosji. Płace i zarobki w Finlandji.

Rozdział VI. Handel zewnętrzny Finlandji. Od 53—62

Bilanse handlowe Finlandji w markach fińskich i w dolarach. Wzrost cen towarów eksportowych i importowych. Bilans handlowy Finlandji. Udział poszczególnych państw w handlu z Finlandją.

Rozdział VIa. Handel Finlandji z Polską. Od 63—66

Rozdział VII. Finanse Finlandji. Od 66—76

Wahanie się marki finlandzkiej i kurs jej w stosunku do dolara w okresie wojny i powojennym. Emisje marek. Wartość emisyj w dolarach. Wydatki i dochody Finlandji w przeliczeniu na dolary. Długi wewnętrzne i zewnętrzne Finlandji. Sanacja finansów Finlandji.

CZEŚĆ II. ŁOTWA

Rozdział I. Rzut oka na rozwój historyczny i stosunki narodowościowe. Od 79—105

Rozsiedlenie się Łotyszów. Przybycie Niemców w XII stuleciu. Kawalerowie Mieczowi w XIII stuleciu. Niebezpieczeństwo rosyjskie. Łączność z Polską. Inflanty Polskie, Inflanty Szwedzkie. Przejście pod panowanie rosyjskie. Rozwój kultury niemieckiej w kraju. Tworzenie się świadomości łotewskiej. Literatura łotewska. Zniesienie poddaństwa. Pierwiastek niemiecki w Kurlandji i Livlandji. Pierwiastek polski w dawnych Inflantach Polskich. Tendencyjne fałsze statystyki łotewskiej. Szkolnictwo polskie. Pierwiastek białoruski i rosyjski. Statystyka ludnościowa.

Rozdział II. Geneza państwa łotewskiego i konstytucja łotewska. Od 105—129

Łotysze nie posiadają tradycji państwowych. Filorosyjskie stanowisko Łotyszów podczas wojny. Koncepcja wielkiego księstwa nadbałtyckiego. Rada ludowa łotewska, rząd Ullmanisa. Rząd Needry. Pomoc Anglii. Umowa wojskowa z Polską. Sejm obieralny na trzy lata. Powszechne prawo wyborcze. Władza prezydenta. Referendum. Korupcja Łotwy.

Rozdział III. Charakterystyczne cechy gospodarcze współczesnej Łotwy. Od 130—139

Obszar i ludność. Zmniejszenie się ludności, zwłaszcza w miastach. Znaczenie portów łotewskich. Tranzytowy charakter Łotwy.

Rozdział IV. Rolnictwo i reforma agrarna na Łotwie. Od 139—159

Klimat Łotwy. Zasiwy i zbiory. Reforma agrarna Łotwy ma zacząć rosyjski. Jej nacjonalistyczne cele. Jej anti-niemiecki i anti-polski charakter. Ujemne konsekwencje gospodarcze łotewskiej reformy agrarnej.

Rozdział V. Przemysł Łotwy. Od 159—167

Geograficzne i historyczne warunki uprzemysłowienia kraju nadbałtyckiego. Przemysł przedwojenny. Przemysł powojenny. Nadmierne obciążenie przemysłu przez prawodawstwo społeczne. Brak kapitałów krajowych. Nieufność zagranicy. Nacjonalizm łotewski ogranicza prawa cudzoziemców.

Rozdział VI. Zewnętrzny handel Łotwy. Od 167—188

Bilans handlowy Łotwy. Analiza tego bilansu. Udział poszczególnych państw w handlu z Łotwą. Pozycja Anglii w handlu z Łotwą. Umowa łotewsko-estońska. Związek celny z Estonją. Umowa z Anglią. Handel łotewsko-polski.

Rozdział VII. Finanse Łotwy. Od 188—196

Kurs rubla łotewskiego w 1921 i 1922 r. Budżety Łotwy. Reforma finansowa. Pomoc Anglii. Dwuwalutowość Łotwy: rubel i łąt. Projekt przejścia do jednawalutowości. Możliwość spadku waluty łotewskiej.

CZĘŚĆ III. ESTONJA

Rozdział I. Zarys ogólny. Od 199—202

Geograficzne położenie Estonji. Klimat. Wody wewnętrzne. Bogactwa naturalne. Rzadkie zaludnienie.

Rozdział II. Konstytucja i życie polityczne Estonji. Od 202—204

Czteroprzymiotnikowe głosowanie. Referendum. Funkcję prezydenta spełnia premier. Skład partyjny sejmu estońskiego.

Rozdział III. Rolnictwo Estonji. Od 204—211

Zasiewy i zbiory. Reforma agrarna Estonji nie pozostawia centrów Odszkodowania minimalne. Anti-niemiecki nacjonalizm jako dźwignia reformy Kwestja robotników rolnych.

Rozdział IV. Przemysł Estonji. Od 211—216

Geograficzne warunki przemysłu Estonji. Przegląd poszczególnych gałęzi produkcji. Znaczniejsze zakłady przemysłowe. Obcy kapitał a przemysł Estonji.

Rozdział V. Handel zewnętrzny Estonji. Od 216—221

Bilanse handlowe. Udział poszczególnych państw w handlu Estonji. Anglia—pierwsze miejsce w wywozie, Niemcy—w przywozie. Ustępstwa ponad największe uprzywilejowanie mają być udzielone Rosji i państwu nadbałtyckim. Handel Estonji z Polską.

Rozdział VI. Finanse Estonji. Od 222—225

Marka wprowadzona podczas okupacji niemieckiej. Budżet 1919 r. pokryty operacjami kredytowymi. Piętnaście milionów rubli złotych otrzymano od Rosji. Rozwój emisji. Deficyty budżetowe 1921, 1922 i 1923 r. pokryte nie emisjami lecz pożyczkami.

CZĘŚĆ IV. MIĘDZYNARODOWE POŁOŻENIE PAŃSTW NADBAŁTYCKICH Od 226—244

Uznanie państw Nadbałtyckich de facto i de jure. Stosunki Anglii do państw Nadbałtyckich. Angielska orientacja Estonji. Poglądy sceptyczne Ameryki na trwałość państw Nadbałtyckich. Stosunek Polski do państw Nadbałtyckich. Koncepcja stworzenia związku państw od Rosji oderwanych. Niepowodzenie tej koncepcji. Konferencje bałtyckie. Ich jałowość. Polska nie może wejść do związku bałtyckiego z Rosją. Stosunki polsko-łotewskie zdecydować o losie państw nadbałtyckich. Sprawa mniejszości narodowych na Łotwie. Polskie postulaty względem Łotwy.